

Østfold Senterparti

Forslag til Fylkestingsprogram, 2023-2027

En historisk mulighet!

- Nå bygger vi Østfold!

Østfold har historie som motoren i det moderne Norge med industri og matproduksjon. Selv om det fortsatt er industri i Østfold, skjedde det en endring med fylket vårt da Norge fant olje. Landet ble rikt, og mye av den industrien som før var landets motor mistet fremdriften. Østfold er porten til våre naboer og et viktig omland for hovedstaden. Til tross for at dette gjør oss til et pressområde, har fylket også slitt med utfordringene etter at mye av den tradisjonelle industrien falt.

Etter at et stortingsflertall fra 2019 oppløste Østfold har vi nå en historisk mulighet til å bygge et nytt og sterkt Østfold med historien i ryggen og framtida foran oss.

Verden er avhengig av å stanse klimaendringene. Den fossile energien skal bort, og ny velferd skal bygges på det naturlige, det bærekraftige og det sirkulære. I den posisjonen er Østfold med sin beliggenhet og sine ressurser sammen med østfoldingenes kompetanse svært godt rusta til å være motoren i det grønne skiftet innen industri og landbruk.

Fire år med Viken har også vist at Østfold har egenart og identitet. Dette må vi bygge videre på i det gjenoppståtte fylket. Vi er best når vi står sammen, når vi ser hele Østfold og utvikler i fellesskap.

Østfold Senterparti vil bygge et Østfold for hele fylket der vi ser hverandre og hvor vi har en balansert utvikling. Med dette mener vi at selv om Østfold er et pressområde må vi sørge for balansert vekst og utvikling for å ta vare på matjord, naturressurser, miljø og klima. Befolkningsvekst, næringsutvikling må balanseres mot omfanget av de offentlige tjenestene. Det første må ikke få gå på bekostning av det siste.

Fylkeskommunen skal være en tilrettelegger og god samarbeidspartner for kommunene. Fylket setter rammene med sine regionale planer, og skal med disse som rettesnor veilede og hjelpe kommunene i sin utvikling.

Østfold Senterpartis visjon for Østfold er et fylke i balanse og på lag med framtida.

Østfold Senterparti vil:

- Ha en balansert og spredt befolkningsvekst i hele fylket.
- Ha gode offentlige tjenester nært folk i hele fylket, og arbeide for å flytte flere oppgaver fra stat til fylkeskommune.
- Legge til rette for satsing på fornybar, grønn og teknologisk industri i hele fylket.
- Redusere levekårsutfordringene og ta tak i utenforskapet.

- 37
- Bygge Østfold-identitet gjennom god kommunikasjon i hele fylket og spredt satsing på
- 38 fylkeskommunens tilbud.
- At fylkeskommunen skal være en god samarbeidspartner og støttespiller for
- 39 kommunene.
- 40

41

42 Samfunnsplanlegging: Ta hele Østfold i bruk

43

44 Østfold er et mangfoldig fylke med korte avstander. Vi har både by og bygd, kyst og innland.

45 Vi har områder som har opplevd og opplever stor vekst, mens andre områder har

46 vekstutfordringer. Videre massiv og ensidig vekst i urbane områder vil bidra til å legge

47 ytterligere press på miljø, natur og matjord. Det må derfor være et mål å fordele denne

48 veksten jevnere i hele fylket.

49 Alle bor i et lokalsamfunn, uavhengig om man bor i by eller bygd. For å videreutvikle disse må

50 vi balansere mellom behovene for fortetting, og behovet for friareal og grønne lunger. I

51 framtida skal Østfold ha grønne byer og levende lokalsamfunn i hele fylket, der folk trives og

52 har gode møteplasser. Det betyr at vi må differensiere samfunnsplanleggingen, avhengig av

53 hvor i Østfold man er. Senterpartiet mener at samfunnet bygges nedenfra. Det betyr at

54 medvirkning og gode prosesser er viktig for å få til gode resultater sammen. Vi må bruke

55 lokalsamfunnene som en ressurs i dette arbeidet.

56

57 I Viken jobbet man ut tre plangrunnlag som de nye fylkene kan bygge nye regionale planer på.

58 Senterpartiet mener at det er viktig å bygge videre på disse, og at vi raskt viderefører

59 planprosessen slik at Østfold får et oppdatert planverk som tar tak i de utfordringene vi som

60 Østfoldsamfunn står overfor. Forvaltning av områder ved kyst og vann, samt klimatilpasning

61 er eksempler på viktige temaer i disse planene.

62

63 Østfold skal være et attraktivt fylke å bo i og flytte tilbake til, med arbeidsplasser over hele

64 fylket. Om vi skal få til det må vi også ha næringsarealer tilgjengelig i alle deler av fylket, og

65 ikke bare områder for bolig. Samtidig må vi ha rett næring på rett sted, og Senterpartiet

66 mener at fylkeskommunen spiller en viktig rolle som støttespiller i veiledning overfor

67 kommunene for å få til dette.

68 Senterpartiet mener at FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for all samfunnsutvikling. I det

69 ligger det at utviklingen av Østfold må bygge på både sosial, økonomisk, og klima- og

70 miljømessig bærekraft. Det betyr at vi må ha flere tanker i hodet samtidig, og sette

71 mennesket i sentrum når vi bygger Østfold for framtida.

72 Historisk har Østfold fylkeskommune vært et foregangsfylke på folkehelsearbeid. Resultatene

73 i bla. folkehelseundersøkelsen fra 2021 viser at vi fortsatt har mye å jobbe med når det

74 kommer til å motvirke sosioøkonomiske og helsemessige forskjeller i fylket vårt. I tillegg ser vi

75 også en økning i psykisk uhelse som vi er nødt til å jobbe målrettet og helhetlig for å motvirke.

76

77 Østfold Senterparti vil:

- 78 • Sikre utvikling i hele fylket, og sørge for at alle deler av fylket skal få del i vekst og
- 79 utvikling. Dette må gjøres i samarbeid med kommunene og deres planlegging.
- 80 • Ferdigstille nye regionale planer basert på plangrunnlagene fra Viken. Ny regional plan
- 81 for areal og transport i Østfold må ha en god differensiering for å sikre vekst i hele
- 82 fylket og innad i kommuner med interne forskjeller.
- 83 • Vurdere arealnøytralitet i Østfoldbyene, med fortetting med bokvalitet som
- 84 hovedregel ved utbygging.
- 85 • Ha transporteffektive samfunns- og kollektivløsninger i by- og tettstedsområder
- 86 • I større grad transformere og fortette eksisterende arealer til næringsformål, framfor
- 87 å bygge ut jomfruelig areal.
- 88 • At estetikk i det offentlige rom skal vektlegges mer, ikke mindre. Kommunenes
- 89 handlingsrom når det kommer til estetikk og arkitektur er stort, og det må i større
- 90 grad kreves bedre stedstilpasning, og gjerne mer tradisjonsorientert arkitektur og
- 91 byplan.
- 92 • Ha nullvisjon for nedbygging av matjord.
- 93 • Prioritere fylkeskommunens arbeid med universell utforming, både av fysiske
- 94 omgivelser og digitale flater.
- 95 • Jobbe aktivt med folkehelse og hindre utenforskap gjennom målrettet arbeid i den
- 96 videregående skolen og andre relevante arenaer.
- 97 • Styrke det forebyggende folkehelsearbeidet ved å blant annet videreutvikle arbeidet
- 98 som ble gjort i Viken.

99

100

101 Opplæring og kompetanse

102 Kunnskap og kompetanse er grunnleggende viktig i enkeltmenneskets liv og for utviklingen av

103 nærings- og samfunnsniv. For å sikre nødvendig, sammensatt kompetanse må det legges til

104 rette for fleksible utdanningsløp. Videregående opplæring må rettes inn mot det ventede

105 arbeidsmarkedet i Østfold, i tett samarbeid med næringslivet. Senterpartiet vil derfor ha en

106 god og gratis offentlig skole som ikke rangerer elevens muligheter etter geografi eller sosial

107 bakgrunn. For å lykkes med rekruttering til yrkesfag må elevene få tidlig og god rådgiving.

108 Yrkesfag åpner for mange karriereveier og ingen dører er stengt.

109 Fullført og bestått videregående opplæring er viktig for å komme inn i arbeidslivet. For

110 Senterpartiet er det viktig å beholde dagens brede studietilbud i hele fylket, og sikre tilbud

111 som fanger opp elever som er i fare for å droppe ut. Læreplass til yrkesfagelevne er

112 avgjørende å lykkes med, både for enkeltmenneskene og samfunnet. Elevene kommer ut i

113 lære og får fullført utdanning og arbeidslivet får tilgang på faglært arbeidskraft.

114 Fagskolen i Viken skal være landets ledende fagskole og ha et bredt og godt desentralisert

115 tilbud. Senterpartiet vil være en pådriver for å styrke samhandlingen mellom kommunene og

116 fylkeskommunen for å sikre gode overganger mellom grunnskole og videregående opplæring.

117 **Østfold Senterparti vil:**

- 118 • Opprettholde dagens skolestruktur, og sikre et bredt og godt utdanningstilbud i hele
119 fylket.
- 120 • Utvikle de videregående skolene for å møte framtidens behov for arbeidskraft.
- 121 • Ha et bredt VG1 tilbud i hele Østfold.
- 122 • At nærskoleprinsippet legges til grunn.
- 123 • At elever skal garanteres skoleplass hele utdanningsløpet på den skolen eleven starter
124 på VG1, forutsatt at skolen tilbyr hele det aktuelle utdanningsløpet.
- 125 • Arbeide for et tettere samarbeid mellom videregående skoler og næringslivet for å
126 gjøre utdanningen mer relevant og bedre tilpasset næringslivets behov.
- 127 • Gi yrkesfagelever mulighet til å gjennomføre praksis i et annet europeisk land.
- 128 • Legge til rette for mer fysisk aktivitet i skolehverdagen, og riktig skadeforebyggende
129 aktiviteter etter yrkesbehov.
- 130 • Styrke arbeidet med helsefremmende skoler i Østfold for å sikre elever et god fysisk og
131 psykososialt skolemiljø.
- 132 • Sikre at alle har en trygg og inkluderende russefeiring.
- 133 • Gi skolekantinene mulighet til å bestille varer fra lokale produsenter gjennom
134 anskaffelsesreglementet.
- 135 • Sikre et godt tilbud for voksenopplæring i hele Østfold.
- 136 • Styrke rådgivningstjenesten og bedre samarbeidet med rådgivere i grunnskolen.
- 137 • Styrke karriereveiledningstjenesten og karrieresentrene med fokus på lokale,
138 regionale og nasjonale kompetansebehov.
- 139 • Øke synligheten av høyere yrkesfaglig utdanning slik at flere velger yrkesfag og
140 fagskole.
- 141 • Arbeide for å etablere landslinje for flyfag i Moss i forbindelse med Rygge flyplass.
- 142 • Arbeide for å etablere landslinje for filmfag i Indre Østfold i samarbeid med Studio City
- 143 • Tilby gratis frokosttilbud på alle videregående skoler i Østfold
- 144 • Følge opp skoleinvesteringsplanen fra Viken, og sørge for moderne og gode
145 videregående skoler i hele fylket.
- 146 • Styrke og videreutvikle fagskolen
- 147 • Videreutvikle Campus Indre Østfold i samarbeid med Høgskolen i Østfold.
- 148 • Styrke tilbudet for elever som trenger en alternativ og mer praktisk vei gjennom
149 opplæringsløpet
- 150 • Sikre mer praktisk undervisning og utplassering gjennom hele skoleløpet i yrkesfaglige
151 utdanningsprogram.
- 152 • Fortsette og utvikle det gode samarbeidet med næringsliv og det offentlige for å skape
153 flere lære plasser.
- 154 • Jobbe for at universiteter og høgskoler i regionen utvikler flere modulbaserte
155 utdanningsmuligheter og at institusjonene tilbyr disse desentralisert og nettbasert.
- 156 • Videreutvikle og styrke Ombudet for barn og unge i Viken.

- 157 • Sikre et utstyrsløft på yrkesfag i form av økte midler til innkjøp og mer samarbeid med
158 lokale bedrifter. Elever på yrkesfag er avhengig av å ha tilgang på oppdatert og
159 tidsriktig utstyr.
160 • Ta inn lærlinger i egen virksomhet, ved å sette et mål minst 3 lærlinger per 5000
161 innbygger i fylkeskommunen.

162

163 **Alternativ A**

164 Opprettholde dagens PC-ordning for elever med egne enheter betalt med stipend.

165 **Alternativ B**

166 Gjeninnføre PC-ordningen for elever som ble avsluttet sommeren 2020 med utlåns-PC fra
167 skolene.

168

169

170 **Samferdsel**

171 Gode veier, god kollektivtransport og god tilgang på internett og mobildekning er viktig for at
172 folk skal kunne leve og skape - i hele Østfold.

173 Østfold Senterparti vil legge til rette for mer bruk av kollektivtrafikk, bedre framkommelighet
174 for gående og syklende samt økt bruk av utslippsfrie transportmidler. Dette er viktig både i et
175 miljøperspektiv, i et folkehelseperspektiv og for å sikre god næringsutvikling i alle deler av
176 fylket. Vi vil bygge en grønnere transportsektor som gir bedre nærmiljø og reduserer
177 klimautslipp.

178 Vi ønsker at Østfold skal være et innovativt foregangsfylke som våger å se på nye løsninger for
179 kollektivtransport med økt bruk av vannveiene og smart trafikkavvikling, og som våger å
180 utfordre gjeldende veinormaler for bygging og vedlikehold av vei, gang- og sykkelsti.

181 I Østfold må vi se hele samferdselsbildet i sammenheng. Trafikkvekst og behov for
182 infrastruktur og kollektivtilbud endrer seg og påvirkes av flere faktorer. Det påvirkes av
183 arealpolitikken, hvor folk skal bo og arbeide, og det påvirkes av nye arbeidsmønstre som bruk
184 av hjemmekontor og desentraliserte arbeidsplasser. Østfold SP ønsker å se på hvordan en
185 annen politikk og mulig samfunnsutvikling kan påvirke utvikling og behov for vei og kollektiv.

186 Østfold Senterparti vil at det skal bli enklere å ferdes på tvers av fylket mellom indre og ytre
187 Østfold. Fylket må knyttes tettere sammen med bedre tverrforbindelser og flere
188 kollektivavganger. RV 22 må rustes opp som hovedvei, og toget må styrkes på Østre linje med
189 gjenåpning til Sarpsborg.

190 Østfold Senterparti er mot byggingen av en tredje rullebane på Gardermoen. Utfra hensyn til
191 økonomi, miljø og jordvern må vi i stedet gjenåpne Moss Lufthavn Rygge hvor rullebane og
192 infrastruktur allerede er etablert.

193 Både næringsliv og privatpersoner i alle deler av fylket skal sikres tilgang til fullverdig
194 høyhastighetsbredbånd/fiber og 5G mobilnett. Østfold fylke har som regional utviklingsaktør
195 hovedansvaret for at utbyggingstakten øker og ikke stopper opp. Tilgang til raskt internett og
196 mobildekning er en forutsetning for levende lokalsamfunn. Vi vil ta hele Østfold i bruk.

197

198 **Østfold Senterparti vil:**

- 199 • Redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene og gjøre fylkesveiene mer
200 trafiksikre før det bygges nye store veiprojekter.
- 201 • Sikre at framkommelighet for tungtransport er ivaretatt på fylkesveiene i distriktet.
202 Østfold er et skogfylke hvor det er viktig med et fylkesveinett som har nødvendig
203 bæreevne for tømmerbiler hele året.
- 204 • Arbeide for at skiltmyndigheten for fylkesveiene blir overført til fylket.
- 205 • Lage en plan for oppgradering av grusveiene i fylket med målsetting om å legge fast
206 dekke. Fast dekke reduserer behovet for fremtidig vedlikehold
- 207 • Utfordre veinormalen for å få mer vei for pengene. Prøve ut alternative metoder for
208 veibyging slik som dypstabilisering.
- 209 • Lage en tiltaksplan for alle gårdstun meg gjennomgående fylkesvei for å øke
210 trafiksikkerheten.
- 211 • Redusere bruken av salt på veiene.
- 212 • Legge til rette for at fylket har en godt utbygd ladestruktur for elbiler med stasjoner
213 for hurtigladning i alle kommuner langs hovedveinettet, og at det bygges ut et
214 tilfredsstillende nett med fyllestasjoner for biogass og hydrogen.
- 215 • Vurdere utfordringer med lysforurensing ved bygging og valg av gatelys. Intelligente
216 systemer kan bidra til et mer effektivt lyssystem som sikrer lys der det er behov.
- 217 • Bruke lokale stein- og grusmasser ved bygging og vedlikehold av veier der det er
218 hensiktsmessig.
- 219 • Binde sammen indre og ytre deler av fylket med vei, buss og jernbane.
- 220 • Bygge mer gang- og sykkelveier, gjerne med enklere standard samt vurdere
221 muligheten til å utnytte gamle ferdselstraseer. Målet er mer gang- og sykkelvei for
222 pengene samt å spare areal og matjord.
- 223 • Arbeide for en løsning for Kjøkkøysund bro. Fylkeskommunen må gå i dialog med
224 staten, Fredrikstad kommune og Hvaler kommune for å finne en løsning på
225 finansiering.
- 226 • Arbeide for at alle kommuner i Østfold skal bli sertifisert som en Trafikksikker
227 kommune.
- 228 • Videreføre prosjektet med felles betalingsløsning for sømløse kollektivreiser i Østfold,
229 Akershus, Buskerud og Oslo med både buss
- 230 • Arbeide for at å utvide ved sømløse billettsystemet med togreiser.
- 231 • Vurdere transportløsninger på vannveiene som kan avlaste eksisterende veier og
232 kollektivtilbud samt gi bedre framkommelighet.

- 233 • Legge til rette for og prøve ut alternative kollektivtilbud som er tilpasset brukerens
- 234 behov i områder hvor eneste kollektivtilbud er skolebuss. For eksempel
- 235 bestillingstransport og organisert samkjøring.
- 236 • Være pådriver for å prøve ut og ta i bruk ny teknologi til nye kollektive transportmidler
- 237 slik som førerløse busser og ferger.
- 238 • At Østfold skal være et foregangsfylke når det kommer til tilrettelagt transport og
- 239 universell utforming.
- 240 • Bytte til fossilfrie busser på el og biogass for all kollektivtransport i Østfold innen 2028.
- 241 • Involvere kommunene i større grad når ØKT skal planlegge fremtidig rutetilbud.
- 242 • Arbeide for avgiftsfri parkering ved offentlige sykehus og fylkeshuset
- 243 • Innfartsparkeringer skal prioriteres og bygges ut slik at mangel på parkeringsplasser
- 244 ikke hindrer folk fra å bruke kollektivtransport.
- 245 • Arbeide for en bedre skoleskyssordning slik at:
- 246 - Skoleskyssen er tilpasset skoledagen.
- 247 - Man unngår overfylte skolebusser.
- 248 - Påbud om sitteplass overholdes.
- 249 • Arbeide for en større satsing og bedre utnyttelse av toglinjene i Østfold:
- 250 - En raskere utbygging av intercity med utstrakt bruk av kryssningsspor.
- 251 - Gjenåpne toglinja fra Rakkestad til Sarpsborg og knytte Østfold bedre sammen
- 252 - Flytte mere godstrafikk over på bane.
- 253 - Bedre jernbaneforbindelse mot Europa: Stockholm og Gøteborg.
- 254 • Legge til rette for flere by- og bygdemiljøpakker som skaper utvikling i hele Østfold.
- 255 • Arbeide for at høyhastighetsbredbånd og mobilt 5G-nett også blir bygd ut der det bor
- 256 færre mennesker og hvor utbygging er ulønnsomt uten støtte. Fiber og mobildekning
- 257 skal være like selvsagt som vann og strøm.

258 **Natur, klima og miljø**

259 Framtida kan ikke handle om å forbruke mer, men å forvalte ressursene bedre. Østfold
 260 Senterparti anerkjenner at vi står i en klima- og naturkrise, og at vi må gjøre klare
 261 prioriteringer for å løse disse. Klimamåla skal nås, og samfunnet må innrettes mot å bli stadig
 262 mer fornybart, sirkulært og bærekraftig.

263 For å klare en omstilling til lavutslippssamfunnet må vi finne gode lokale løsninger og jobbe på
 264 kort og lang sikt samtidig. God klimatilpasning er også viktig beredskap, og er viktig for å
 265 kunne minimere konsekvensene av de klimaendringene vi ikke kan unngå.

266 At naturen er i god stand legger grunnlaget for matproduksjon, rekreasjon, turisme og uttak
 267 av ressurser. Samtidig som mange arter og naturtyper har både en reell og potensiell
 268 nytteverdi for mennesker, har også naturen en egenverdi. For å ta vare på disse verdiene må
 269 naturen forvaltes klokt, og det biologiske mangfoldet ivaretas. Som samfunnsaktør har
 270 fylkeskommunen mulighet og et ansvar for å gå foran i arbeidet for å bevare og styrke
 271 biologisk mangfold. Dette gjelder også i vann, og derfor er det viktig at Østfold

272 fylkeskommune bruker sin rolle og virkemidler til å lede an i arbeidet med å bedre
273 miljøtilstanden i vassdrag og Oslofjorden.

274 Eierskapet i Østfold Energi må brukes aktivt for å fremme grønn energi i fylket, og se på
275 muligheten for å øke produksjonen av fornybar energi. Næringslivet i Østfold står midt oppe i
276 en viktig tid med elektrifisering av sin produksjon, og med det trengs det større kapasitet i
277 nettet. Fylkeskommunen må gjøre det den kan for å tilrettelegge for det grønne skiftet i
278 næringslivet, i tillegg til å gå foran ved å energieffektivisere i egen virksomhet. Et eksempel
279 kan være å fortsette utbyggingen av solkraft på egne bygg.

280 For at Østfoldsamfunnet skal klare overgangen i det grønne skiftet er vi avhengig av å ha alle
281 med på laget. Vi må ta vare på jorda vår og få ned klimautslippene, og da er det viktigere enn
282 noen gang at den grønne omstillingen er sosialt rettferdig. Det betyr at vi må bygge vårt
283 bærekraftsarbeid på tre dimensjoner: Økonomisk bærekraft, klima- og miljømessig bærekraft
284 samt sosial bærekraft.

285

286 **Østfold Senterparti vil:**

- 287 • At Østfold fylkeskommunes virksomhet skal være fossilfri innen 2030, og
288 kollektivtrafikken innen 2028.
- 289 • Videreutvikle det viktige arbeidet med å samordne innsatsen for å bedre
290 miljøtilstanden i Oslofjorden sammen med de andre fylkene og kommunene rundt
291 fjorden, bla gjennom arbeidet i Oslofjordrådet, Østlandssamarbeidet og andre
292 relevante fora.
- 293 • Ta rollen som vannregionmyndighet på alvor, og sørge for godt samarbeid både
294 mellom vannområdene og andre fylkeskommuner i egen region, men også med andre
295 vannregioner for å gjøre vannforvaltningen best mulig.
- 296 • Utforske nye former for havbruk som også virker positivt på miljøtilstanden i fjorden.
- 297 • Videreutvikle arbeidet med arealregnskap fra Viken. Både for å lage et arealregnskap
298 for Østfold, men også som et godt verktøy for kommunene i sin planlegging.
- 299 • Ha en aktiv rovdyrforvaltning gjennom rovdyrnemnda, samt å jobbe målrettet for å
300 hindre utbredelse av svartelistede arter som villsvin og kanadagås.
- 301 • Arbeide for flere tømmestasjoner for båtseptik fra fritidsbåter.
- 302 • Fortsette arbeidet med å legge solceller på egne bygg, der dette gjenstår.
- 303 • At Østfold skal være et foregangsfylke på sirkulærøkonomi, både i egen virksomhet,
304 men også ved å legge til rette for resten av Østfoldsamfunnet.
- 305 • Satse videre på arbeidet i Klima Østfold og Klima Viken.
- 306 • Aktivt benytte Klimasats-ordningen sammen med kommunene og Klima Østfold for å
307 finne gode lokale klimaløsninger.
- 308 • Bruke fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle for å få mer gods over fra vei til sjø og
309 bane.
- 310 • Fortsette arbeidet med å fremme biogass som en viktig fossilfri energibærer.
- 311 • Legge til rette for økt sirkularitet i egne bygg. Det vil si gjenbruk av materialer og
312 rehabilitering i stedet for å rive der det er mest bærekraftig.

- 313 • Øke satsingen på bioøkonomi, og vurdere tre som byggemateriale i nye
 314 fylkeskommunale bygg.
 315 • Stille høye krav til klima og miljø i innkjøp fylkeskommunen gjør.

316

317 Næring

318 Østfold Senterparti vil bygge videre på fylkets sterke tradisjoner for å skape et attraktivt,
 319 framtidsrettet og solid næringsliv som legger grunnlaget for videre utvikling av og
 320 verdiskaping i Østfoldsamfunnet. For å sikre gode arbeidsplasser i hele Østfold trenger vi et
 321 aktivt næringsliv med gode og forutsigbare rammebetingelser.

322 Østfold Senterparti vil arbeide for en fylkeskommune som legger til rette for utvikling,
 323 innovasjon og nye næringer. Østfold er et kunnskapsfylke med forskningsinstitutter,
 324 høyskole og fagskole, og i tillegg er veien kort til universitetet på Ås. Fylkeskommunen har et
 325 ansvar for å skape gode arenaer for samarbeid og utvikling mellom næringsliv og forsknings-
 326 og utdanningsmiljøer.

327 Østfold Senterparti ønsker næringsutvikling både i byområder og på bygda. Vi må ha
 328 næringsarealer tilgjengelig i alle deler av fylket, og ikke bare boligområder. Samtidig må vi ha
 329 rett næring på rett sted. Senterpartiet mener at fylkeskommunen spiller en viktig rolle som
 330 støttespiller og veileder overfor kommunene for å få til dette. Fylkeskommunen skal gjennom
 331 en aktiv bruk av virkemiddelapparatet stimulere til at nyskaping og utvikling skal skje i hele
 332 fylket.

333 Vi har begynt på det grønne skiftet, og næring og industri i Østfold vil være viktige
 334 bidragsyttere. En forutsetning for et grønt skifte er at næringslivet er med. Østfold har allerede
 335 mye grønn industri, og denne industrien må videreutvikles og satses ytterligere på.

336

337 Østfold Senterparti vil:

- 338 • Sikre gode og attraktive næringsarealer i hele fylket.
- 339 • Se på mulighetene for desentraliserte kontorarbeidsplasser for fylkeskommunale
 340 ansatte i Indre Østfold.
- 341 • Arbeide for å etablere et grønt næringsfond som en del av virkemiddelapparatet.
- 342 • Videreutvikle ordningen for næringshager og inkubatorer, for å sikre innovasjon og
 343 utvikling i nye og etablerte bedrifter.
- 344 • Videreutvikle det regionale forskningsfondet.
- 345 • Bruke fylkeskommunens virkemiddelapparat aktivt for å stimulere til nyskaping og
 346 utvikling i hele fylket.
- 347 • Arbeide for gode rammebetingelser for gründere som ønsker å satse i Østfold.
- 348 • Skape gode arenaer for samarbeid og utvikling mellom næringsliv og forsknings- og
 349 utdanningsmiljøer

- 350 • Utvikle de muligheter Østfold har i en framtidig bioøkonomi, basert på både jordbruk,
351 skogbruk og ikke minst marine ressurser.
- 352 • Stimulere til økt kompetanse blant skogeiere slik at skogen blir enda bedre forvaltet.
- 353 • Legge til rette for økt næringsutvikling på bygdene ved å tillate tilleggsnæring i
354 landbruksbygg.
- 355 • Bruke fylkeskommunens innkjøp til å fremme et seriøst arbeidsliv, ved å videreutvikle
356 Viken-modellen, og sikre bruk av lokale aktører og samvirker.
- 357 • Tilrettelegge for bedriftsintern opplæring.
- 358 • Bygge videre på landbruksstrategien fra Viken og arbeidet med klimasmart landbruk,
359 jordhelse-prosjektet og 4 promille-initiativet. Østfold Fylkeskommune skal legge til
360 rette for å øke selvforsyningsgraden i regionen.

361

362

363 Kultur, idrett, frivillighet og mangfold

364 Kultur, idrett og frivillighet er bærebjelker i lokalsamfunnet og bidrar til samhold, mangfold,
365 inkludering og viktige møteplasser. Senterpartiet ønsker desentraliserte kulturtilbud over hele
366 fylket. Lokalkulturen er grunnmuren som all kultur bygger på, og bredden som det
367 profesjonelle kan rekruttere og utvikle seg fra. Kultur, idrett og frivillighet skal være
368 tilgjengelig for alle, uavhengig av bosted og ferdighetsnivå. Aktiviteten og samarbeidet i
369 lokalsamfunnene skaper både samhold og livsglede. Østfold Senterparti ønsker å sikre gode
370 rammebetingelser for kultur, idrett og frivillighet.

371 Den profesjonelle kulturformidlingen må gis gode arbeidsvilkår for å fremme kvalitet som
372 kommer hele fylket til gode. Museene i fylket er viktig for å formidle vår felles historie og
373 kulturarv.

374 Fylkeskommunen skal bidra til å legge til rette for at alle innbyggere i Østfold skal ha glede av
375 et variert friluftsliv. Frivillighet og dugnadsånd i lokalsamfunnene er sentralt for at Østfold skal
376 være et godt sted å bo. Frivillig engasjement har stor egenverdi fordi det bidrar til å fylle den
377 enkeltes liv med aktivitet og mening.

378 Østfold skal være et godt fylke å bo i, og Senterpartiet er opptatt av å sikre muligheter for alle
379 og alles demokratiske rett til å delta i samfunnet. Fylkeskommunen skal jobbe aktivt og
380 målrettet med mangfold og inkludering i egen virksomhet, i tillegg for å tilrettelegge for dette
381 i Østfoldsamfunnet ellers. For å sikre et velfungerende demokrati må alle ha samme mulighet
382 for å delta på alle samfunnsområder. Mangfold er viktig og nyttig i både storsamfunnet og i
383 lokalsamfunnet, og det er påvist en sammenheng mellom inkludering og økonomisk vekst.
384 Mangfoldet gir oss en større gruppe talenter å velge fra, som gjør at vi utnytter ressursene
385 bedre. Østfold Senterparti mener det er viktig å videreføre arbeidet fra Viken om at
386 fylkeskommunen skal være en antirasistisk sone.

387

388

389 **Østfold Senterparti vil:**

- 390 • At Visit Østfold videreutvikles i hele fylket.
- 391 • Tilrettelegge for og støtte opp om etableringen av Studio city i Indre Østfold for å
- 392 styrke satsingen på filmarbeid i regionen.
- 393 • Videreutvikle arbeidet med filmfondet i Oslo og Viken og i Viken Filmsenter.
- 394 • Videreføre kompetansen med E-sport linje.
- 395 • Tilgjengeliggjøre fylkeskommunale bygg for frivillige, lag og foreninger utenom skole-
- 396 og arbeidstid gjennom videreutvikling av utlånsordningen av lokaler fra Viken.
- 397 • Spillemiddelordningen videreføres og videreutvikles med sikte på å redusere
- 398 ventetiden på midler som i tidligere Østfold.
- 399 • Fortsette arbeidet med å forenkle og avbyråkratisere tilskuddsordningene for frivillig
- 400 sektor.
- 401 • Videreføre og videreutvikle den kulturelle skolesekken, Bizzy-appen og den kulturelle
- 402 spaserstokken.
- 403 • Legge bedre til rette for uorganisert fysisk aktivitet i nærmiljøet.
- 404 • Tilrettelegge for oppstart, og opprettholdelse av utlånsportaler for utstyr til idrett og
- 405 friluftsliv.
- 406 • Regulere kunstnerstipendiene i tråd med pris- og lønnsstigningen.
- 407 • Beholde og styrke samarbeidet med Det Norske Blåseensemble og Opera Østfold.
- 408 • Styrke lokal historie forståelse og bevare de lokale mussene.
- 409 • Sikre museene økonomiske rammer som muliggjør vedlikehold av bygningsmassen og
- 410 videreutvikle utstillinger, formidling og utviklingstiltak.
- 411 • Sikre barn og unge tilgang på gode kulturopplevelser.
- 412 • Styrke fylkesbiblioteket.
- 413 • At fylkeskommunen skal være en pådriver for at små, mellomstore og store nasjonale
- 414 og internasjonale idrettsarrangementer kan arrangeres i Østfold.
- 415 • Sikre videre drift av fartøyvernsenteret på Isegran.
- 416 • Vurdere alternative løsninger for lokal offentlig tannhelse, slik som tannklinikk på hjul,
- 417 samarbeid med lokale privatklinikker og bruk av satellittkontor.
- 418 • Melde fylkeskommunen inn som medlem i Norsk kulturskoleråd.
- 419 • Bidra til å fremme kunnskap om Østfolds historiske betydning, som porten til Norge og
- 420 som mat- og industriregion
- 421 • Jobbe for mangfold og inkludering, og bekjempe utenforskap på alle måter, i alle
- 422 samfunnslag.
- 423